

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 482 Lel.

Fél évre ... 216 Lel.

Negyed évre ... 108 Lel.

Havonta ... 86 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Valorizáció.

Mintahogy a magyarországi bíróságok a lipcei főtörvényszék döntéseitől kapták a legfőbb tekintélyű irányítást azokban a magán jogi és kereskedelmi perekben, a hol az általános jogelveket kellett mérlegelni s a konkrét jogkérdésnél alkalmazni, éppen úgy az utód állambeli bíróságok gyakorlata nem szakadhatott még el teljesen a budapesti Curia utmutatásainak és állásfoglalásának hatása alól. Ezen, természetesen, nincs semmi kivetnivaló. Azonosak a jogszabályok, azonosak a jogelvek, azonosak azok az életviszonyok, amelyek a jogvitát szülik, csak természetes tehát, ha a különböző országok bíróságainak döntéseiben is megállapítható ez az azonoság. Ennek az összefüggésnek annál szilárdabb alapja van itt, mert ha csonkultan is, de még a magyarországi jogszabályok hatályosak s a bíróságok jó részben nemcsak ugyanazon jogelvek, hanem ugyanazon törvények alapján ítélik.

Azt a jogfejlődést tehát, ami a magyar Curia határozataiból megállapítható, nem lehet itt sem pusztán a dogmatikus jogász érdeklődésével figyelni. A magyar Curia egy minapi határozatában jelentékeny lépést tett előre a valorizáció felé, amikor fogelvéként kimondotta, hogy ha a teljesítés s a teljesítésre megszabott időpont között a pénz értéke csökken, az adós köteles megtéríteni hitelezőjének azt a hárt, amelyet az a késedelmes fizetés következtében a pénz elértékeltelenedése által szenvedett.

A magyar Curia ezzel a határozatával bevezetett gyakorlatával a jogszolgáltatás területét hatalmas arányokban tefeszttette ki a gazdasági élet legsúlyosabb problémáira. A fizetési eszközök értékében és magában a fizetési eszközökben beállt változás az eddigi gyakorlat szerint mindig csak az egyik felet sújtotta. A legnehezebb jogi és gazdasági problémák közé tartozott annak a feladatnak a megoldása, hogyan lehet összeegyeztetni a tételes jogszabályokat az anyagi igazsággal s a gazdasági élet biztonságának követelményeivel. A példák, amiket a mindennapi élet produkált, valóban rikaforrák s orvoslás után kiabálóká váltak. Valaki vert a háboru

előtt egy kis gazdaságot s a ki nem fizetett vételárát most egy tehén árával letörleszti. Egy két-szobás lakás lelépési díjával ki lehet fizetni az egész ház hitelre felvett építési költségét. Egy elron-gyosodott ruha ócskapiaci árával ki lehet fizetni a legénykőri szá-bószámát. Ki nem ismerné, ki nem tudná folytatni ezeket a példákat az unásig?

Az első zökkenőt e kérdések megoldásával a fizetési eszközökben beállt változás okozta. Ez a bíróságok csak a legtrikább esetben vették figyelembe. A mai jog-állapot az, hogy az Osztrák-Magyar Bank koronáiban felvett adóságot az osztrák jegybank, a magyar jegybank bankjegyeivel és Románia papírpénzével kellett és lehetett megfizetni. Ez a jogszabály természetesen sokkal inkább a formalizmuson nyugodott, mint a fogalom helyesen felfogott érdekei. Az ezáltal előidézett gazdasági és pénzforgalmi bizonytalanságot azután az a körülmény tetézte, hogy a joggyakorlók csak a pénzérték számjegyét tekintette s nem azt az értéket, amit a pénz reprezentál s ami a szerződésnek ki nem mondottan is esszenciája volt. Ennek a jogi formalizmusnak nyomában kiáltó igazságtalansá-

gok, legalizált méltánytalanságok s gazdasági immoralitások jártak.

A gazdasági életnek ama területéről, amelynek tisztasága és biztossága felett a jog örködhetik, ezeket a kiáltó igazságtalanságokat akarja száműzni a magyar Curia által most inaugurált gyakorlat. Ez a bírói ítélet a bírói gya-

Mosoiu közlekedésügyi miniszter Aradon

(Május 27-én megnyílik az arad-váradl új vasúti vonal.)

Az Arad—Oradea-Mare (Nagyvárad) közötti közvetlen vasúti közlekedés felvétele ügyében ma örvendetes fordulat történt. Ma reggel Aradra érkezett Mosoiu közlekedésügyi miniszter, hogy a vasútvonal megnyitásának régóta vajudó problémáját elintézzze. A május 23-ikára tervezett megnyitást elhalasztotta a miniszter május 27-re. A közlekedésügyi minisztert a hatóságok képviselői fogadták a pályaudvaron és a megyei prefekturára kísérték. Mosoiu miniszter először Georgescu megyei prefektussal tárgyalt, majd a sajtó képviselőit fogadta, akik előtt az új vasútvonal megnyitásáról a következő nyilatkozatot tette.

— Azért jöttem Aradra, hogy személyesen kiutazzam a vasútvonalra és megtekintsem a már

korlaton keresztül a kereskedelmi forgalom és hitelélet alapvető szabályozójává válik. Ez a rendkívüli hatály teszi általános érdekűvé a bírói döntést. S amikor felhívjuk rá a bíróságok figyelmét, a kereskedelmi forgalom biztonságának s a hitelviszonyok megszilárdulásának akarunk szolgálatot tenni.

Befejeződött munkálatokat. Együttal előkészíttem a május 27-iki ünnepélyes megnyitást is. A megnyitó ünnepségre Bratianu Jonel miniszterelnök is Aradra érkezik. Innen különvonattal utazunk az újonnan megnyitandó vasútvonalra Oradea-Marera.

Mosoiu közlekedésügyi miniszter ma délután kiutazott a vasútvonalra, hogy a munkálatok bevezetését ellenőrizze. A minisztert Chisineun (Kisjenőn) ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A grancsár-laktanyában fogadta a küldöttségeket, majd autón Aradra utazott.

Mint értesültünk, az Arad—Oradea-Mare vasútvonal megnyitása a következő programmal történik: Az Aradról Oradea-Mare felé haladó különvonaton utazó hivatalos

A nyaraló Budapest.

Megkezdődött a szezon a Balatonon. — Két szobás lakás havonta kétszáz ezer korona. — Napl három ezer korona egy parasztszoba.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Május szokatlanul meleg napjal egyszerre időszertűvé tették a nyaralás kérdését. Az óvatosak és az előrelátók levelezés útján igyekeztek biztosítani a Balaton partján nyári lakást és ellátást. Állandó vendégek eddig csak Balatonfüreden voltak amely ismeretes téli üdülőhely. A meleg napok beköszöntésével egyre többen keresik fel a Balatonnak ezt a páratlan szép pontját. Az összes szállók megnyitak és a fürdőgazgatóságon megkezdődött a nagy munka. A siófoki pályaudvaron a déli vasúti gyorsvonal megérkezésekor lakástügyönkök, hordárok, egyszerű paraszti asszonyok és gyermekek egész raja lepi el az utasokat és kínálja még üresen maradt szobáit:

— Nyárilakás tetszik? Még van szoba kiadó! — és hasonlóan tolakszának önzetlen ajánlataikkal. Az ottani árak „hors con-

cours” szerepelnek a nyaralási akadályverseny idegfeszítően érdekes futamában. A Sió medre alaposan megdagadt és helyelközzel majdnem ellepi a partot. Ez a nyaralók örömeinek fokmérője, mert az idén már nem fenyegeti a Balatont a tavalyi, ugy szőlővén katasztrófális vízhiány. A Balaton vize elérte normális magasságát, sőt néhol már annyira megnőtt, hogy a partmenti villákat kisebbszerű gáttakkal igyekeznek védeni. A máriatelepi és halatonkeresztüli nyaralók vendégl sem panaszkodhatnak majd, hogy messzire kell menniük fürdeni. A part mentén különben még most is nagyon sok fürdőkabint ellep a víz, amely gyorsan növekedett és a fürdőkabinokat még nem emelték ki.

A Balatonnak egyik kedvenc pontja Keszthely. Vize sekély, talaja homokos, éghajlata meleg, de ugyanakkor a Festetics Tassziló herceg 32 holdas parkja, amelyet a Millenium-esztendejében ajándékozott a városnak, a közeli erdőségek a meleg elől is menedéket nyújtanak. A Keszthelyi fürdőtelep két szállójában 60 szoba, magánházaknál körülbelül

300 szoba és amikor a Gazdasági Akadémia hallgatói nyári szünet-re mennek, még száz szoba, összesen tehát 400 szoba áll a vendégek rendelkezésére. Keszthelyen egy kétszobás nyári lakásért konyhasználattal együtt két hónapra már előre kifizettek 200 ezer koronát, egy háromszobás lakásért (konyhával együtt) pedig három hónapra 300 ezer koronát. Magánházakban 30 ezer koronát kérnek, de hangsúlyozzák, hogy ez csak a májusi ár. Nagyon kevés szerencsés nyaralóelőlt jut abba a helyzetbe, hogy talál már 15—20 ezer koronáért egy egész kis szobát. Vendéglőkben az étkezés ára a budapesti nagyköruti vendéglők étlapjáról ismert árakkal vetekszik. Van azonban három-négy kifőzés, amely ma havonta 20 ezer koronáért ad ebédet és 30 ezer koronáért ebédet és vacsorát.

A balatoni szállások most készülnek a szobaárak emelésére. A kisebb helyeken ugyanis eddig 600 korona volt az egy ágyas szoba minimális ára. Ezt most 1200 koronára emelik. A nyaralók az említett költségen kívül naponta és személyenként 80 koro-

személyiségek Nadabon ismétlést tartanak, majd Mosoiu Közlekedési miniszter beszédet mond, amelyben méltatja az új vasutvonal megnyitásának nagy jelentőségét. Ezután a felavatás ünnepélyes aktusa következik. Az új vasutvonal simpárára hatalmas nemzetiszínű zászlót fektetnek és azt kettévágják. Ez a szimbóluma az új pálya megnyitásának. A különvonal ezután folytatja útját Salontán át Oradea-Maréra (Nagyváradra) ahol *Bratianu* miniszterelnök részvételével nagyszabású bankett lesz.

A május 27-ikén történő megnyitással Arad és Nagyvárad városok régi kívánsága teljesül: megnyílik a közvetlen vasúti közlekedés a két város között, amely eddig ugyszólván teljes elszigeteltségben élt egymástól. A nagyfontosságú akcióval lehetővé válik, hogy a két város végre ismét, felvegye az eddigi leküzdhetetlen akadályokba ütköző összeköttetését. Május 27-ike éppen ezért jelentős dátum a két város életében.

A kiránduló Arad.

(A cladovai völgyben és a solymosi várban.)

A város nyara: töredezett aszfalt, por és egyéb javak, amelyekben háromnegyed évig volt alkalmunk többé-kevésbé gyönyörködni. Ilyenkör nyáron mellünkre nehezedik az alig mozgó, házak közé szorult, fülledt levegő és felébred bennünk a vágy, hogy meneküljünk innen, a lármából, a mindennapi gondokból, a természethez, valami jó, kulturamentes helyre, ahol hirtelen sincs az emberek túlkedésének, ahol természetadta zöld szönyeggel vannak borítva

na gyögydíjat fizetnek, a szoba ára után öt százalék kultuszadót.

A keszthelyi fürdőtelepen május 15-én nyitották meg az idényt. Hévízen ellenben már több fürdővendég használja a fürdőt. A fürdőépületben 200 szobát, azonkívül még 100 szobát (40 szoba most épül) adnak bérbé. A faluban 300 szoba található. Májusban 2000 korona egy szoba ára. A vendéglőben étlap szerint étkeznek. Ha a telep szobái megtelnek, a falusi lakosság vérszemet kapva, primitív berendezésű helyiségeit átlag 30-50 százalékkal drágábban adja ki a megszorult nyaralóknak és szezon közben elkérnek egy falusi viskónak kis szobájáért *naponta 3000 koronát is*. Egy fürdés 300 koronába kerül, aki azonban Keszthelyen lakik, számíthat még 3000 korona kocsköltségre, mert a hatkilométeres utért ennyit kérnek a fuvarosok. A keszthelyi árak nem maradnak tehát a balatoni árak alatt. Hévízen most épül egy 21 szobás szálló. Az építkezés költségei 21 milliót tesznek, a berendezés 10 millióba kerül. Igen jellemző apróság: villanyos csengő részére egy jelzőtábla ára 130 ezer korona

a hegyek és ahol a levegő szabadon száll és magával hordja a d'origan és egyéb csírált illatoktól mentes, föld, fák, füvek és virágok szagát

A Brád felé robogó vonat és a hegyaljai motoros fülkái vasárnapként telve vannak kirándulókkal, akik már is levetették a konvenciók terhes álarcait és hangos kacajjal, vígan beleénekelnek az elmaradozó mezőkbe. A felnőttek gyermekekékké váltak és a gyermekek megtalálták magukat. A felszabadulás csodálatos és nagyszerű érzése csapongóvá teszi a lelkeket, amelyekről lehullottak a kultúra bilincsei.

Közvetlen a motoros megálló mellett egy hatalmas, meredek sziklatömb emelkedik az ég felé. A kiálló gránittömbök furcsa figurái visszadobálják a jókedvű kirándulók hangos kedvű lármáját. Csakhamar akadnak merész vállalkozók, akik elhatározzák a szikla megmászását. Csupa aradiak, akiknek a sima talajhoz szokott lábuk bámulatos ügyességgel tapossák a meredeket. Fentről a Hegyalja csodálatos panorámája látszik. Szemben lankás síkság, amelynek apró dombjai között felfel tűnik a Maros kigyózó ezüstje. Oldalt és a sziklacsucs mögött zöld lombokkal koronázott és a szőlőtövek tuskés palástjába öltözött hegylanc húzódik a végtelenségbe. Az elragadtatás hangjai szökkennek az ég felé. Itt vagyunk Aradtól néhány kilométerre és gyönyörködhetünk a természet nagyszerű szépségeiben. A zöld pázsittal borított hegyoldal mellett hosszú országút vezet Cladova község felé. Utközben csörgédező patakok futnak mellettünk, amelyekben horgászatra kínálkozó pisztrángok sűrűnek. A kirándulók boldogok, jókedvűek, csak akkor ül meg az arcaikat a lehangeltség árnya, amikor a tulságosan gyorsan beszökő alkony eszükbe juttatja, hogy ideje lesz készülődni és visszavonni a nagy házak közé, a porba, a lármába. Aradra és folytatni a tegnap abahagyott robotot.

Szívesen keresik fel az aradiak a solymosi vár vadregényes romjait is. Kissé fáradsztó ut felgyalogolni a hegy tetejére, de érdemes a fáradságért. Nagyszerű tájképet terül el előttünk, amelyet csak a legcsodálatosabb művész, a természet tud alkotni. A viruló, a dalmas élet változatos színei mellett különösen hatnak a vár repedezett falai, a történelmi idők szimbólumai. A valaha büszke várnak ma baglyok, denevérek és pökök a lakói és az ostromló harcok helyett békés kirándulók kapaszkodnak a vár felé, hogy ott fenn gyönyörködjenek a jelenben és néhány percig elábrándozzanak a szürke, kopott összeropadozott bástyák alatt a múltból.

(p. 2.)

Az irányárak túlépése — uzsora.

(A magyar kormány erőlesen szembeszáll a drágasággal.)

(Az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítójától.) A magyar Kormány, minden eszközzel le akarja törni az egyre fokozódó drágaságot. Erélyes akcióval megállította a gabona további és teljesen megokolatlan áremelkedését, de a kellő eredményt nem tudta elérni még, mert a drágulás függetlenül fejlődött a gabona áremelkedésétől. Ez a tarthatatlan állapot arra készítette a Kormányt, hogy a *drágaság ellen az egész vonalon újból beavatkozzék*. Drágaságellenőrző ankétot rendeznek a közlemezési minisztériumban, amelyre meghívják mind az ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és fogyasztói érdekképviseleteket. Az ankétról, amelyen maga a közlemezési miniszter fog elnökölni, beavatott helyen a következő felvilágosítást adták:

— A drágulási jelenségek nagyon súlyosak és alaposan veszélyesztetik az egész ország közelítésének biztonságát. Különösen azért, mert bár egy hónap óta a korona árfolyama megnyugodott, a drágulás nap-nap után növekvőben van, ami ilyenformán kétségtelenül spekulatív jelenség. Hivatalosan megállapították, hogy ez év elejétől a drágaság teljes 149 százalékkal emelkedett a korona zürichi árfolyamvesztésének 112.2 százalékaival szemben. Ha

Mulatságok.

A tízéves Munkás Otthon.

(Parkünnepély pünkösdi vasárnapján.)

Az aradi Munkás Otthon 10 éves fennállásának jubileumát ünnepelték meg vasárnap az aradi munkások egy nagyszabású parkünnepély keretében. Az Eminescu (Baross)-parkban vasárnap volt a népiünnepély, ahol délutén 2 órától a késő éjjeli órákig szórakozott a nagyszámú közönség, mert az agilis rendezőgárda gondoskodott mindenről, hogy a közönség pünkösdi első napját minél kellemesebben töltsse el. Volt nyílt színpad, ahol fiatal műkedvelők szerepeltek, büffé-sátor, cukrázda, tombola, karikadobás, 11-es goal lövés a közönség részére. Este a népiünnepély folytatásaként a Munkás Otthonban jól sikerült táncmulatság volt, amelyet jelenvolt asszonyok és leányok névsorát a bál rendezősége a következőképpen állította össze: Asszonyok:

Rónai Elekne, Korek Jánosné, Kelemen Józsefné, Katona Jánosné, Hoffmann Jánosné, Mezei Ámbrusné, Kalikó Béláné, Pensek Vencelné, Kovács Jánosné, Fodor Menyhértne, Bálint Jánosné, Balázs Jánosné, Domonkos Istvánné, Kiss Mártonné, Bálán Jánosné, Budi Istvánné, Rétnér Zsigmondné, Urszika Ferencné, Paskán Gyuláné, Somogyiné, Paucsik

ehhez hozzávesszük a gabona értékhájszolását is, aminek következtében a magyar gabona itthon a termelés színhelyén, 37.2 százalékkal haladta túl nem a zürichi koronajegyzés arányát, de a béke nívót, a Kormány radikális beavatkozása a legsürgősebbé vált.

— A közlemezési miniszter ankétja meg kell, hogy hozza a drágaság letörésének módjait a résztvevő összes érdekképviselekkel való teljes egyetértés alapján. Amennyiben erre nem volna kálátás, függetleníteni fogja magát a Kormány az érdekeltségek fölfogásától az országos érdekek javára. A Kormány elhatározta, hogy a legintenzívebb ellenőrzést fogja gyakorolni. Ezért állandó figyelo-bizottságot állít föl a közlemezési minisztérium kebelében arra, hogy a korona külföldön jegyzett értéknívója arányában állapítson meg irányárakat minden cikkre, a korona értékének arányával, egyletti érvénnyel. A megállapított irányárak túlépését uzsoranak tekintik és példásan büntetik majd. A nagy drágaságot megakadályozni és a törekvéseket megfékezni csak a legszigorúbb intézkedésekkel és államhatalmi beavatkozással lehet nálunk, ahol úgy elfajult a közérkölc és mindenki spekulációs vagyonszerzésre vetette magát

Györgyné, Csatlós Eászlóné, Mikolás Istvánné, Fábian Imrené, Frank Mihályné, Piblinger Lajosné, Weinberger Imrené, Rác Jánosné, Szobol Károlyné, Kovács Ágostonné, Hettmann István né, Takács Imrené, Janovics Sándorné, Horváth Péterné, Bér Jánosné, Filadelphi Adolfné, Mádí Sándorné, Gömöri Szilárdné, Ungvári Ferencné, Spitz Lajosné. Leányok: Rónai Nusika, Bányai Bözsike, Katona Katica, Török Ilonka, Török Nusi, Kelemen Etus, Kelemen Margit és Rózsi, Hoffmann Terus és Böske, Mezei Juliska, Pensek Mici, Kovács Rózsi, Fodor Margit, Pestí Ilus, Hack Juci, Marinkó Margit, Bess Valda, Csik Erzsi, Kiss Anna és Erzsi, Szegedi Juliska és Ilona, Bálán Juliska, Búdi Manca, Rétnér Manca, Nábél Berta, Urszika Mici, Szekeres Mária, Erős Irén, Paskán Margit, Makos Friduska, Poszta Rózsi, Boross Magda, Somogyi Böske, Csatlós Mária és Erzsi, Mikolás Katica, Rác Annus, Gelay Margit, Kertész Zsuzsi, Koczka Mária, Ágoston Mariska, Kovács Eszti, Fricz Erzsi, Janovics Ilonka, Janovics Aranka, Martos Mádí, Gömöri Aranka, Ungvári Irénke és Mituska Teri. Az erkölcsileg és anyagilag egyaránt sikerült táncmulatság reggel 6 órakor ért véget.

Kertész Dezső Aradon.

(Volt aradi színész karrierje. — Egy éjszaka az aradi rokonoknál. — Lucy Dorain elvált a férjétől, Kertész Mihálytól.)

Érdekes és szép karriert megfutott volt aradi színész érkezett tegnap este Aradra, hogy itteni hozzátartozóit meglátogassa. Az aradi közönségnek éveken keresztül volt egyik kedvenc színésze Kertész Dezső, aki két évvel ezelőtt vált meg az aradi színházról és akkor Bécsbe utazott, hogy Petyjának Kertész Mihálynak, az Európaszerte híres filmrendezőnek segítségével a filmgyártásnál helyezkedjék el. Kertész Dezsőnek, aki rendelkezett azokkal a képességekkel, amelyek a filmszínész és rendező művészetéhez szükségesek, ez sikerült is és a bécsi Shascha filmgyárnak, ugyanannak a gyárnak, amelynek Kertész Mihály a főrendezője, lett rendezője és színésze. Kertész Dezső vasárnap érkezett át a román határon, hogy Oradeamaren (Nagyváradon) lakó húgának eljegyzésén résztvegyen. Kertész Dezsővel érkezett a bátyja Mihály is, akivel tegnap, hétfőn este autóval érkeztek meg Aradra. Az éjszakát aradi hozzátartozóknál töltötték és ma reggel a nemzetközi gyorsvonattal visszautaztak Bécsbe. A két filmrendezőnek sietnie kellett vissza az osztrák fővárosba, mert Dezső most kezdi meg egy nagyszabású „Der Frauenkampf” című film rendezését és Mihályra is nagy feladatok várnak. Kertész Mihály, — akit az aradi publikum filmrendezőseiből kitűnően ismer, — épen a napokban tett pontot érdekes és nem mindennapi házasságának történetjére. Kertész Mihály, amikor évekként ezelőtt Budapesten járt, a Király-színház kórusában egy feltűnően szép, de akkor még jelentéktelen kis nőfő fedezett fel és elhatározta, hogy nagy filmszínésznőt csinál belőle. A kóristánót akit Kovács Ilonkának hívták, szorgalmasan tanította Mihály és a tanítás közben szerelem fejlődött ki közöttük, amelynek házasság lett a vége. Kertész Mihályné lett Kovács Ilonkából, és Kertész Mihály néből világszerte ismert filmművész, akit Aradon Lucy Dorain néven ismernek. Kovács Ilonka — Kertész Mihályné — Lucy Dorain azonban mielőtt világhíres művész lett Kertész Mihály révén, nem tanusított többé olyan ódaadó szerelmet a férje iránt, mint annakelőtte, sőt olyan dolgok történtek, amelyek elkerülhetlenné tették a válást, amelyet a legutóbbi napokban mondott ki a bécsi bíróság. Kertészék két hónap múlva, amikor húgának az esküvője lesz ismét eljönnek Romániába és akkor Aradon is valószínűleg hosszabb időt fognak tölteni és Kertész Dezső bizonyosan akkor fel is fog lépni a színházban néhány kitűnő szerepben.

Miniszterek és magyar politikusok

Tanácskozás az erdélyi magyar iskolákról. Ugron István bucaresti utjáról

Cluj (kolozsvári) távirat alapján közöltük, hogy a Magyar Párt három tagját kihallgatáson fogadta Brătianu miniszterelnök és Voitoianu belügyminiszter, akik főként a magyar iskolák ügyében beható eszmecsere folytattak az erdélyi magyar politikusokkal. Eről a találkozóról Ugron István, a Magyar Párt alelnöke, a Bucarestbe hívott politikusok egyike így nyilatkozott:

— A bucaresti megbeszélésekre való meghívásunk, eszméje marosvásárhelyi román körökből eredt. A kormány meghívója névszerint megnevezte azokat az egyéneket, akikkel a kormány hajlandó volna a függő ügyekről, valamint a magyar kisebbségnek a kormányhoz való viszonyáról tárgyalni. — Így azután a megbeszéléseken a Magyar Párt központjától én és dr. Grandpierre Emil a párt alelnökei, továbbá dr. Hajdu István, a párt marosvásárhelyi tagozatának alelnöke vettünk részt. Természetes, hogy ezek a megbeszéléseink végleges eredményre még nem vezettek. Voitoianu belügyminiszter ural történt beszélgetésünk azonban megmutatták a kivezető utat. Azt a benyomást nyertük, hogy ezt az utat a kormány is keresi.

— A belügyminiszter ural folytatott beszélgetésünk során kitiint annak a szükséges volta, hogy

Sport.

Arad válogatottjai.

(A temesvári körmérkőzés eredménye.)

(Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) Hatalmas, 8-9000 főre rugó közönség előtt játszódott le pünkösdi vasárnapján és hétfőjén Timisoarán (Temesváron) Arad, Timisoara (Temesvár), Jiul és Szabadka válogatottjainak körmérkőzése. A körmérkőzésben Temesvár válogatottjai vittek el a pálmát, de minden elfogulatlan sportember megállapította, hogy Arad tizenegye csak árnyalatokban maradt el a győztes mögött. Arad válogatottjai kitettek magukért, pompás és agilis játékok mindvégig színtel tapsokat váltott ki a közönségből. A körmérkőzés lefolyása a következő volt. Timisoara—Jiul 7:0 (2:0.) Arad—Szabadka 3:0 (1:0.) A szabadkai csapat tartalékokkal vette fel a küzdelmet Arad válogatottjával, mert a legjobb szabadkai játékosok nem kaptak utlevelet. Arad könnyű szerrel, minden fáradság nélkül végzett ellenfelével és briliáns iskolajátékot mutatott, amelyet a közönség több ízben spon-tán tussal honorált s a mérkőzés végén lelkesen ünnepelte az aradi csapatot. A gólokat Vasvári, Romvári és Csapó lőtték. Arad válogatottjának minden egyes tagja kitűnő játékot produkált, de főként

Brătianu kormányelnök ural is beszéljünk. A miniszterelnök ural olyan szíves volt, hogy ebből az alkalomból bejött Bucarestbe florica birtokáról és magánlakásán fogadott bennünket, annak ellenére, hogy az utóbbi időkben gyöngékedés miatt senkinek sem adott kihallgatást. Megbeszéltük az összes aktuális politikai és egyéb kérdéseket. Elsősorban az iskolák kérdése került szóba. Mi hangsúlyoztuk Brătianu miniszterelnök ural előtt azt a reményünket és bizodalomunkat, hogy a hozandó határozatokat a kormány, esetleg a parlament, végső esetben pedig a dinasztia útján érvényre tudjuk juttatni.

— Az iskolakérdést persze csak általános elvi szempontokból tárgyaltuk, mert egyidejűleg a református és unitárius egyházak fejei külön tárgyaltak ebben a kérdésben Anghelescu szakminiszter ural és a tárgyalások akkor még nem voltak befejezve. Beható vita tárgyát képezték még az agrárkérdés és a közigazgatási állapotok. Az a véleményem, hogy mindkét részről őszinte az őhaj a tárgyalások folytatására. Annyi bizonyos, hogy a kormány tagjai rendkívül előzékenységgel fogadták és hallgatták meg előterjesztéseinket.

Gencsi vált ki, mint a védelem megingathatatlan oszlopa. Szika bíró pártatlanul vezette a mérkőzést.

Jiul—Szabadka 3:1 (0:1.) A harmadik helyért vívott mérkőzésen Szabadka csapata csak az első félidőben állotta meg a helyét. Jiul megérdemelte a győzelmet.

Timisoara—Arad 1:0 (1:0.) Arad csapata ellenfelével teljesen egyenrangú játékot produkált, csak Temesvárnak több szerencséje volt. Izgalmas, változatos, helyenként durva játék jellemezte azt a mérkőzést, amelyet Arad könnyen megnyerhetett volna, ha a pillanatnyi szerencse melléje szegődik. Az aradi csapat során állandóan veszélyeztette lövéseivel Temesvár kapuját és szép kombinációival, átgondolt játékkal sokszor zavarba hozta a temesvári védelmet. Az aradi csapat lelke Gencsy volt, aki ugy a védelemben mint a második félidőben a csatársorban agilis és energikusan játszott. Timisoara goalja az első félidőben esett, azután már egyetlen erő küzdelme volt a meccs.

— Aradi sporteredmények. Arad pünkösdjének footballsportját az oradea-marei Egyetértés vendégcsapata képezte, amely csapat vasárnap a Gloria-CFR-rel, hétfőn az AMTE-val játszott, valamint a timisoarai TMTE. és Kadima körmérkőzése az AAC-al és Olimpiával. Fészkletes eredmények:

Vasárnap. Egyetértés—Gloria

CFR. 2:1 (1:1.) A Gloria-CFR hat tartaléka dacára is jobb volt ellenfelénél és csak balszerencséjének köszönhető, hogy a mérkőzést elvesztette. Az Egyetértés szerezte meg a vezetést Micsinay szabadrugásából, melyet Szabolcsy egálizál. A második félidőben Müller egy tizenegyest kapufának rug. A játék vége felé az Egyetértés frontba kerül és egy kornerből Micsinay a győztes goalt fejele.

Olimpia—Kadima 4:0 (2:0.) A goalokat Barbu (3) és Kárpáti rugták. A Kadima a javára megítélt tizenegyeseket nem tudta értékesíteni.

AAC—TMTE. 1:0 (0:0.) Az AAC. tartalékokat csapatának csak nehezen sikerült Czégka révén a győztes goalt megszereznie.

Victoria II.—Gloria-CFR. ifj. 2:1.

Victoria I.—ATE. II. 2:1.

Hétfő. AMTE—Egyetértés 3:2 (2:1.) Változatos játék után az AMTE-nak sikerült a győzelmet megszereznie. A vezető goalt Auer I. rugta, melyet Micsinay egyenlít ki, majd Stoffa szerzi meg ismét az AMTE. számára a vezetést. A második félidőben Auer I. az AMTE. goaljait háromra szaporítja, de az Egyetértés rövidesen 3:2-re szépíti az eredményt. Egy tizenegyessel a vezetést is megszerezhették volna, de a labdát a kapu mellé rugták.

Kadima—TMTE. 3:3

AAC—Olimpia 2:1.

Victoria II.—AMTE. ifj. 3:1

Victoria I.—AMTE. II. 1:1.

Az ATE. csapata Oradea-maren vendégcsapattal, hol vasárnap a Törökkel 1:1 arányban döntetlenül, hétfőn a NAC. csapatától 3:1 arányban vereséget szenvedett.

— A Vidéki Sport legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.

Husz év múlva.

(Volt aradi diákok találkozója.)

Élekekemelő ünnepség közepette gyűltek össze husz éves találkozóra az aradvárosi felsőkereskedelmi iskolában 1903. évben érettségizett növendékek pünkösdi első napján Aradon. A találkozó az intézet dísztermében volt. Ez alkalommal az igazgatókat és tanári kart a növendékek nevében Institoris Gyula üdvözölte és meleg szavakkal emlékezett meg azok érdemeiről. Az üdvözölő szavakra a tanári kar nevében dr. Somogyi Gyula igazgató gyönyörű beszéddel válaszolt és megköszönte azt a ragaszkodást, amellyel a növendékek a tanári kar iránt viselkednek. Az ünnepélyen a növendékek külön meghívására megjelent Suciú László az intézet jelenlegi igazgatója is.

Az ünnepély befejezése után a növendékek kivonultak a felső és izraelita temetőbe, ahol elhalt tanáraik és osztálytársaik sírjára csokrokat helyeztek el.

Délben a Pannonia külön termében nagyszabású bankett volt, amely alkalommal Nagy Imre szép szavakkal üdvözölte a megjelent tanárokat. Dr. Somogyi Gyula a meghatottságtól csaknem könnyezve válaszolt és ismételt megköszönte azt a szeretetet és ragaszkodást, amellyel a volt, nő-

Ruth asszony két férje. HENNY PORTEN a főszerepben. — Filmkomédia ma szerdán utóljára az Urániában

— **Heltai Jenő megnősült.** Budapestről táviratozzák: Heltai Jenő, a kitűnő magyar író ma házasságot kötött Gách Lilla színművésznővel. Gách Lilla 1919-ben Sebestyén Géza buda-temesvári társulatának volt tagja és onnan szerződött a budapesti Vigszínházhoz, ahol vezetés szerepet kapott. Azután a Renaissance-színháznak és az Andrassy-úti színháznak lett tagja. Heltai Jenőnek nagy gyermekei vannak. Ez a második házassága, melyet már nem egészen fiatalon köt, nagy feltűnést keltett a budapesti művész körökben.

— **A pápa engedélyezett egy zsidó-keresztény házasságot.** Munkácson fog megtörténni az a talán példátlan eset, hogy egy zsidó-keresztény házasságot a katolikus templomban fognak megkötöni. A vőlegény: Gut István dr. orvos, zsidó, a menyasszony: Bernovics Ilonka, a munkácsi városi főmérnök leánya. A jegyes pár a kánonjog alapján fennálló hontó akadály alól pápai felmentést kért, amelyet meg is kapott. Ugyanis az 1918 május 19-én kelt új kodeksz szerinti pápai felmentés azon esetben is adható, ha az egyik fél zsidó, csak kötelezni kell magát arra, hogy életúráját nem kényszeríti hittagadásra és gyermekeit a katolikus vallásban nevelteti.

— **Szünetel a vizsgálat.** Értesítjük a közönséget, hogy a közbejött akadályok miatt a csömosás a következőképpen történik és így éjjel 10 órától reggel 5-ig a vizsgálat szünetel. F. hó 24. az egész városban. F. hó 26-án Strada Cloșca (Szent László), Str. Popa (Ferdinand), Pt. M. Viteazul (Ferenc-tér), Str. Cosbuc (Wesselényi), Str. Simion Bălinț (Dessleffy), Kiss Ernő-utca, Str. Greceanu (Perényi). F. hó 28-án: Városháza-utca, Bul. Dragalina (Apponyi-körút), Bul. Carol I. (Erzsébet-körút), Str. Grigorescu (Tabajdy), Könyök-utca, Str. Moise Nicăra (Petőfi), Str. Bucur (Eötvös), Str. Gh. Lazar (Simonyi), Str. Soarelui (Zoltán-utca) F. hó 30-án: Str. Horia (Székelyi), Sárosi-utca, Str. Consistorului (Báthfay), Str. Alexandri (Salacz), Str. Brătianu Chendi (Kölcsév), Str. Brătianu (Weitzer), Str. Vulcan (Kazinczy), Str. Unirei (Fábián), Str. Desseanu (Révay), Str. Eminescu (Deák) Junius 1-én: Str. Seminarului (Sina), Pt. Catedralei (Tököly), Str. Romanului (Zrinyi), Str. Brancovici (Lázár Vilmos), Str. Metianu (Förroy), Str. Baritiu (Rákóczi), Str. 29. Decembrie (Hassinger), Str. Pescarului (Tököly Imre), Str. Cercetărilor (Szt. Pál), Str. Darányi. Junius 4-én: Pt. Catedralei (Tököly-tér), Str. Gojdu (Szent István), Str. Cogălniceanu (Mikes K.), Str. Calvin, Str. Russu Sirianu (Aulich), Str. Turnului (Lovárd), Pt. Imp. Traian (Atilla), Str. N. Filipescu (Flórián), Str. Veliciu (Lipót), Knézh Károly-utca. Junius 6-án: Str. Stroescu (Teleky), Str. Ciontea (Pölteberg), Str. Caragiale (Csiky), Str. G. Ionescu (Gr. Károlyi), Str. Episcopu Radu (Magyar), Str. Ciorogariu (Vécsey), Str. Costache Negri (Nagy Sándor), Str. N. Oncu (Schweidel), Str. Grănicerilor (Török Ignác), Cal. Saguna (Varjassy Lajos) Junius 4-én: Str. Grănicei (Határ), Str. A. Gavra (Csernovits), Str. Péter, Str. Treii vrăbii, Str. Spiru Oșorghe (Akác),

Str. Fácán, Str. Cornul vanatorilor (Vadászkürt), Str. Corabiei (Hajó.)

— **Szabadon a sikkasztásért feljelentett utazó.** A vizsgálóbíró ma szabadlábra helyezte Heller Ernő utazót és Izsó Erzsébetet, a kik ellen sikkasztás miatt tetten feljelentést.

— **A Maros halottja.** Ma jelentették az aradi királyi ügyészségnek, hogy Székely község határában egy női hullát fogtak ki a Marosból. A kiszállt hatóság megállapította, hogy a holttest Nikies Dragomir semlaci (szemlaci) gazdálkodó 24 éves feleségével azonos, aki két nappal azelőtt tűnt el a községtől. Bár külérőszak nyomait nem találják a hullán, vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy nem büntény esete forog-e fenn? A vizsgálat eredményeképpen férje és hozzátartozói vallomásából megállapították, hogy a fiatal asszony öngyilkosságot követett el. Az asszonyt kiakasztás miatt férje kiutasította házából és megindította ellene a válópört. Mikiesné efeletti elkésztésében Pecicán (Pécskán) belevetette magát a Marosba. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Ujból a fogházban.** Ma beszéltették az aradi ügyészség fogházába Kovács Mária többszörösen büntetett zsebtolvajnót, aki hasonló büntetést néhány nappal ezelőtt szabadult ki az aradi ügyészség fogházából.

— **Két millió ember él Bécsben.** Bécsből jelentik: A múlt hónapban általános népszámlálás volt egész Ausztriában. A népszámlálás adatainak földolgozásával most foglalkozik az osztrák statisztikai hivatal népszámláló osztálya. Eddig csak néhány vidéki város adatai kerültek nyilvánosságra, a bécsi népszámlálás adatainak földolgozása még mindig folyik, előreláthatólag azonban május első hetében befejeződik, úgy, hogy az eddigi diszpozíciók szerint május 7-én nyilvánosságra lehet hozni a bécsi népszámlálás eredményeit is. A statisztikai hivatal véleménye szerint az utolsó — 1920 évi — népszámlálás alapján 1.841.000 lakosa van Bécs városának. Az elmúlt három esztendőben a szaporulat semmiesetre sem lehet több 160 ezernél, úgy, hogy az idei népszámlálás legfeljebb 2 millió lakost fog kimutatni.

— **A repülő új csodái.** Valentquey-i jelentések szerint Oahmichen francia mérnöknek sikerült helikopterjével 120 méter kerületű zárt kört leírnia. Bompard francia katonai repülőtiszt ma reggel 8 óra 10 percekor felszállt Bouchetben és 250 kilogramm terhet vitt magával. Az volt a célja, hogy megdöntse a magassági világrekordot. A francia aeroklub hivatalos biztosa megállapította, hogy mikor leszállt, a magasságmérő 8000 méterre mutatott.

Minden irodalmi izlés
talál könyvet a
Kelet hírlapirodában.

Aradi fiatalember párbaja Budapesten.

(Ujabb részletek dr. Székely és Szemző afférjáról. — Beszélgetés Székely Albert aradi bankigazgató nevével.)

Az *Aradi Közlöny* pünkösdi számában beszámoltunk arról, hogy dr. Székely Imre részvénytársasági főtisztviselő Budapesten kardpárbajt vívott ifj. Szemző Gyulával, akit a fején súlyosan megsebesített. Dr. Székely Imre, az affér egyik főhőse aradi származású fiatalember; édesapja Székely Albert az aradi Közgazdasági Bank vezérigazgatója. A huszonnégy éves dr. Székely Imrét Aradon kellemes modoru, előzékeny fiatalembernek ismerik, akinek nyilvánvalóan csak passzív része lehetett az afférban. Budapestről érkezett újabb jelentések részletesen beszámolnak a párbaj előzményeiről és lefolyásáról és ezekből kitérünk, hogy az affér ifj. Szemző Gyula kezdeményezte, aki apjával együtt már számos botrány és párbaj eredményezője volt.

A párbajra az adott okot, hogy ifj. Szemző Gyula a Brisztol szálló éttermében névjegyet küldött dr. Székely Imrének, aki nagyobb társaságban teázott. A névjegyre a következő sorokat írta Szemző:

— *Maga zsidó, azonnal hagyja el a helyiséget.*

Dr. Székely Imre a névjegy elolvasása után nyomban provokáltatta Szemzőt. Szemző Gyula segédei dr. Rácz Vilmos és báró Kollár Tibor, dr. Székely Imrét pedig Rutkay Géza huszárkapitány és Vécsey tüzérőrnagy voltak. A párbajt szerdán este nyolc órakor vívták meg a Fodor-féle vívóteremben súlyos feltételek mellett, nyak és csuklóbandázs nélkül, nehéz lovassági kardokkal. Annak ellenére, hogy a feltételek közt a „végkimerülés” is szerepelt, a párbajban mindössze két összecsapás volt. Az elsőnél Székely kisebb sebesülést szenvedett a balmellér, a másodiknál Székely kardjával végigvágott Szemző arcán, melyet rögtön elborított a vér. A vágás Szemző szemétől egész az áll alsó részéig húzódott s az ajkakat is keresztül metszette, úgy hogy a párbajorvosok dr. Paulikovics Elemér és dr. Lumitzer Sándor egyetemi tanár rögtön közbélésére volt szükség, akik a súlyosan sérültet azonnal kezelés alá vették.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa meglátogatta dr. Székely Imre Aradon levő édesanyját, Székely Albertné, aki elmondotta, hogy férje vasárnap reggel utazott Budapestre anélkül, hogy tudomása lett volna fia párbajáról. Tegnep érkezett Budapestről Aradra egy idevaló uriaszony, aki azt az üzenetet hozta dr. Székely Imrétől, hogy a párbajban csak teljesen jelentéktelen karcokást szenvedett.

Székely Albertné elmondotta még, hogy ifj. Szemző és fia már évek óta ugyanabban a szállóban, a Bristolban laknak és már tavaly is volt kisebb afférjuk. Szemző egy ízben provokálta Székely Imrét, de a párbajsegédnek intervenciójára az ügy akkor békésen elintéződött. A mostani affér előzményeiről semmi pozitív tudomása nincs. A huszonnégy éves dr. Székely Imre a *Mercur* rt. jogügyi ügyosztályának titkára és neha tavaly már volt egy párbaja Budapesten, abban sem ő volt a provokáló fél és mindenki békés hajlandóságú fiatalembernek ismeri. A fiatal dr. Székely egyébként rövidesen Aradra jön szüleihez.

Aradi ügyvéd tragédiája

(Dr. Kertész Miksa az utcán hirtelen meghalt.)

Arad város egyik legteheftesebb ügyvédje, dr. Kertész Miksa tragikus körülmények között halt meg ma délelőtt. A törvényszékről jövet összeesett az Acsev palota előtti téren és néhány percnyi szenvedés után meghalt. Dr. Kertész Miksa hóna alatt az irattáskájával akart a Kossuth-park előtt átmenni a másik oldalra. A beszédkész szobor előtt találkozott dr. Kele Gyula ügyvéddel. Rövid ideig tartó beszélgetés után dr. Kertész Miksa elsápadt és gyenge hangon szólt dr. Kele Gyulának:

— Nagyon szédülök.

Azután lehanyatlott a földre. Csakhamar többen gyűltek köréje és segíteni próbáltak a szenvedő emberen. Megérkezett a gyermek-kórház főorvosa, dr. Calineanu Ervin, aki segítséget nyújtott dr. Kertész Miksának. De már nem használt. Arcából lassan kiszállt a vér és szíve nem dobogott többé és az odaérkezett kocsis dr. Kertész Miksának már csak a kihűlt tetemét szállította a Minorita palotában lévő lakására.

Dr. Kertész Miksa a legkeresettebb ügyvédek egyike volt Aradon. Nagy nyelvismerete, műveltsége és lelkiismeretes munkája tették népszerűvé Aradon és a környékén. Nagy jogi tudását a polgári perek terén elért sikerek igazolták. Mint büntető jogász szintén szép sikereket ért el. Szónoki képessége elsőrangú volt, hallgatóit elragadtatta ötletességével és szuggesztív erejével.

Dr. Kertész Miksa Déván született 1871-ben. A gimnáziumot Aradon, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Már ifjú jogász korában jó hírneve volt. Mint harmadéves joghallgatót Tisza István gróf minisztervéreit a *Degan-*

Ahol hadat viselnek a tüdővész ellen.

(Az aradi tüdőgondozóintézet működése. — Naponta 150 tüdőbeteg. — A kormány és a tüdőbetegek.)

A Strada dr. Romul Velicu (Lipót)-utcában oszias kertés házban van a tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesületének tüdőgondozó intézete. Virágokkal teleültetett udvarban székeken és padokon várakoznak a tüdőbetegek lízenegy óráig, amikor dr. Grossmann Emil vezető főorvos megkezdí rendelő óráját. Benn, a hűvös városzobában is sokan vannak, sőt még a rendelőben is helyet foglal néhány beesett, halvány arcú tüdőbeteg. Künn az árnyas kertben zöldre festett pavillon emelkedik, itt fogják tartani nyáron a rendelőórát árnyas fák és zöldelő bokrok között. A pavillont nemrég építették az áldozatrakész aradi társadalom jóvoltából és márványból faragott, aranybetűs tábla örökíti meg azoknak a nevet, akik hozzájárultak felépítéséhez. Az emléktáblán ez a felírás van:

Tüdőbeteg-gondozó Arád, Vezetősége:

Kézdivásárhelyi *Vásárhelyi* Janka elnöknő, dr. Pozsgay István igazgató, Reyer Margit titkár, Tenner László pénztárnok, dr. Grossmann Emil vezető-főorvos, dr. Palágyi Jenő főorvos, dr. Róna Jenő orvos. Ivanov László gondnok. E pavillon az alábbiak támogatásával állított fel: Kornis Ármán faadomány, Braun Gusztáv és Polák Sándor eszerpadomány, ifj. Schamberger László, a pavillon tervezője, id. Schamberger László, a pavillon főrészeinek ingyenes megmunkáltatója, Schwarzer Gy. Gedeon, F. Gaál Gy. kövác, A. Joci S. Molnár N. Varga I. Milojlović D. munkások. A pavillón sikeres felállítása érdekében közreműködtek: Schöffler Ella, Gábor Ilona és Rózsa Béla. Isten áldása kövesse nagylelkűségüket. Arád, 1923. május hó.

Évente 1800 tüdőbeteg.

A pavillon pünkösdi ajándékképpen készült az aradi tüdőbetegek számára, akiknek az ingyen gyógykezelést is az aradi társadalom nagylelkű támogatása teszi lehetővé. A tüdőgondozó minden állami támogatás nélkül végzi áldásos munkáját. Időnként gyűjtést rendez az egyesület a tüdőgondozó javára és noha az adományokból az intézmény kifejlesztésére nem lehet gondolni, mégis évente ezernyolcszáz ember részesül ingyenes gyógykezelésben az aradi tüdőgondozó intézetben. Az intézet évenként egyszer parkünnepélyt és hangversenyt is rendez és ennek a jövedelme teszi lehetővé, hogy a szegény aradi tüdőbetegek meghosszabbíthassák életüket egy-két-tíz esztendővel és karácsonykor negyven szegénysorsú család részesülhessen tűzifában, nuhanemében, karácsonyi édességekben és egyéb apróságokban, amelyek a szegény ember életében örömet boldogságot jelentenek.

Pusztít a tuberkulózis a tisztviselő osztályban.

A tüdőbeteg gondozó hietenként kétszer áll rendelkezésére a szegénysorsú városi és állami tisztviselőknek, nyugdíjasoknak és vasutasoknak. Április havában minden rendelőnapon 100-120 tisztviselő és nyugdíjas vette igénybe az intézetet, szomorú bizonyosságul annak, milyen borzalmas pusztításokat végez a tuberkulózis a valaha jobb napokat látott, de utóbbi időben lerongyolódott, nékülöző tisztviselő osztályban. Ezenkívül nap-nap után 50-60 munkáspénztári tag jár rendszeres gyógykezelésre s minden nap négy-öt új beteg jelentkezik az intézetben. Naponta átlag százötven beteget gyógykezel a tüdőgondozó s mindezt az önzetlen emberbaráti szeretet, az aradi társadalom áldozatkésztsége teszi lehetővé. De nemcsak tisztviselő és munkáspénztári tagok, hanem mindenki kezelheteti magát az intézetben, ha szegénységi bizonyítványt mutat fel. Azonban a vagyonos osztály tagjai is szívesen felkeresik az intézetet, amely lelkiismeretes gyógykezeléssel mozdítja elő a betegek gyógyulását. A tehetősebb emberek természetesen magas adományokkal támogatják az intézetet áldásos működésében.

A betegápolási alap megszüntetése.

Rendes tisztaság és páratlan pedantéria jellemzik a tüdőgondozó-intézetet, amelyet Ivanov László gondnok tart karban. Az intézet havonta 1250 liter tejet oszt szét a szegényebborsú tüdőbetegek között és évek hosszú során át ingyenesen gyógykezel, a betegeket. A rendelő órákat felváltva dr. Grossmann Emil vezető főorvos és Palágyi Jenő főorvos tartják, míg dr. Róna Jenő a fül és tuberkulotikus gégebetegségekben végez teljesen ingyenes rendeléseket. A munkáspénztári tagok gyógyszereit a munkásbiztosító bocsátja rendelkezésre, de az utóbbi időben sok panasz merült fel amiatt, hogy a munkásbiztosító nem rendelkezik a legszükségesebb gyógyszerekkel. Nagy sérelme a szegénysorsú betegeknek az is, hogy a kormány megszüntette az országos betegápolási alapot s így a tüdőbetegek kénytelenek a saját szájukból elvont lelekből a drága gyógyszer megvásárolni. Pedig a tüdőbetegeknek dus táplálkozás, sok tej, jó ételek és rendes életmód szükségesek. A kormány rendelkezése pedig egy falat kenyérrel kevesebbet jelent az aradi szegénysorsú betegeknek. A tüdőbeteggondozó intézet ugyan a lehetőséghez képest gyógyszerek alkalmazása nélkül végzi a gyógykezelést, de lázas és köhögő betegeknek mégis sok gyógyszerre van szükségük.

A tüdőgondozó intézet a lehetőség határain belül mindent elkövet, hogy az aradi tüdőbetegek száma egyre csökkenjen. Az intézet tervbevette, hogy a szomszédos telkek megvásárlásával fekvőcsarnokot, gyógytermet és parkot létesít, ahol a tüdőbetegek

ingyen ellátást kapnának. A terv természetesen anyagi okok miatt meghusult, mert hisz százezrek kellenének a modern tervek megvalósítására. Az intézet így is valószínű missziót teljesít és megérdemli az aradi társadalom legmesszebbmenő támogatását. Hogy a tüdővész Arádon nem szedi olyan borzalmas mértékben áldozatait, az elsősorban az aradi tüdőbeteg gondozó intézet érdeme. (pt.)

Bécs veszedelme.

(Harc a patkányok ellen.)

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Ausztriából ismét segélykiáltás halatszik:

— Jöjjetek segítsétek rajtunk, mert felfalnak a patkányok!

A pusztulás rákosálói, melyek szennyes csatornáknak, dűledék falak tövében szoknak meglapulni ellepték a romladozó országot is. Nem jelképes értelemben, hanem tényleg. Azt beszélik, hogy a bolsevik uralom alatt Oroszországban egy állatnak sem ment annyira fel az ára, mint a macskának. Első időben tudniillik, a legnagyobb éhség dühöngésekor, különös inyczfalat volt a macskapecsenye. A macskákat mind megtették az emberek s így elszaporodtak a patkányok, melyek az embereket akarták megenni. Mint hogy pedig a patkányokat még sem eheték meg mind az emberek, szükségük volt macskára is.

Nem tudjuk, mi a bécsi patkánybőség oka. De most ott is harcot hirdetnek a patkányok ellen, melyek az inséget felhasználva, már össze-vissza rágdosták a várost, a házak és utcák alatt mérnöki körültekintéssel, árkász ügyességgel valószínű földalatti járatokat építettek maguknak. Még nincs vége a háborúnak. Most kezdődik a bécsiek számára a patkányok elleni harc. Ép úgy nem lehet nyugodtan aludniok otthon, az ágyukban, mint valaha a Ióvészárokban. Mikor lehajtják fejüket és valamilyen butordarab megrecosen, talán a fűtőtest melegtől, mind felriadnak és ezt sutogják:

— Jönnék.

És csakugyan jönnek. Aki okos, védekezik is ellenük. Frühwirth Albertin asszony például megjárta, egy patkány jó darabot kiharapott az orrából, veszettség ellen kellett magát beoltatni, majd idegrázkódás miatt kezelték őt. Frühwirthék a háziurat teszik felelőssé a szerencsétlenségért.

Eleinte azon módon védekeztek, ahogy mindenki. Betömtek a patkányok lyukait, tisztogattak. Nyole éjszaka nyugodtan is aludtak, de kilencediken virágcserepek zuhanása ébresztette fel őket, melyeket egy ablakpárkányon hagytak. Ettől kezdve folyton látogattak a patkányok. Égő lámpa mellett kellett aludniok és az ágyban botot szorongattak. Albez-

tin asszony azonban az égő lámpák ellenére is elaludt, mire egy vakmerő patkány odasurrant és beleharapott az orrába. Eszeveszett sikolya ébresztette fel férjét és fiát. Fiát is megsebesítette a patkány, az ajkába harapott.

Bécsben nem könnyű a költözökös, ott sincs új lakás, akárcsak nálunk. Ezért Frühwirth ur akként védekezett a patkányok ellen, hogy bórálarcot készíttetett, vas orral. Így aludt a család, akár a háboruban, gáz-álarccal. Mindez nem tréfa. A bécsi törvényszék tárgyaló termében az asztalon látható a bór-álarc a vas-orral, mint bizonyíték.

Budapesti levél.

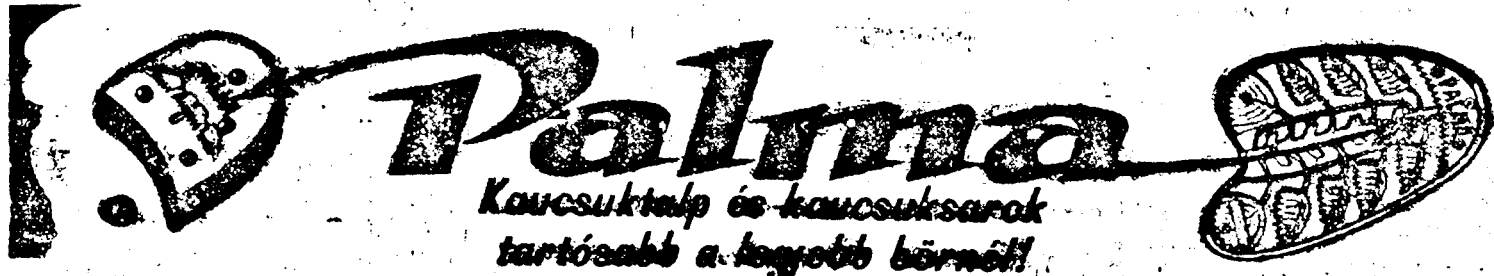
Minden hölgy antilopipót visel.

Akinek van hozzá bátorsága, hogy megnézze az üzletek kirakatait, annak észre kell vennie bizonyos föltűnő jelenségeket, amelyekkel nagyon gyakran találkozunk Budapesten. Ilyen föltűnő jelenség az is, hogy a cipőüzletek kirakata tele van antilop-cipővel. Ez — ugyebár — nem olyan közönséges dolog, hogy az ember szó nélkül elmenjen mellette. Okvetlenül föl kell vetődni annak a kérdésnek: honnan kerül ide az a rengeteg sok antilopbőr? Az antilop sem Amerikában, sem Afrikában nem szaladgál százezerszámra, mint a kecske vagy a bárány. Sőt a kivészben levő állatfajok közé tartozik. Nem tudom, hány antilopot lőnek le esztendőnkint a vadászok, az azonban bizonyos, hogy ha az egész világ valamennyi antilopjának a bőrét ideküldenék, az sem lenne elegendő annyit antilopcipő készítésére, mint amennyit Budapesten eladnak. Minthogy a bórkereskedők nem akartak ebben a dologban nyilatkozni, kimentünk az Állatkertbe és megkérdeztük az egyik antilopot, mi a véleménye erről a dologról. Csillag szeme pajzánul mosolygott a kérdésre. Nem akart mindjárt felelni, de aztán mégis meggondolta a dolgot és ezt mondta:

— Nem tudok pontos fölvilágosítást adni, mert sohasem láttam sem Amerikát, sem Afrikát. Európai állatkertben születtem és egészen kicsiny voltam, mikor szüleim elhaltak. Így tehát tőlük sem hallottam semmit az őshazámról és otthonélő testvéreimről. Csak annyit mondhatok, hogy mosolyogva nézek az itt sétáló hölgyek antilopcipőjére és soha egy pillanatra sem támadt bennem az a kellemetlen gondolat, hogy testvéreim bőrét sétáltatják. Szó sincs róla, a budapesti antilop nem antilop. Legfeljebb gyenge zergebőr. Ön azt mondja, hogy legalább is szarvasbőr? Akkyl még a zergebőrbe sem nyugszom bele, legfeljebb preparált kecskebőrt konce-dálok.

Szószerint így mondta: Konce-dálok. Azután bólintott egyet, annak jelöl, hogy a kihallgatásnak vége. Megfordult és odament a társaihoz. Láttam, hogy mindjárt elmondta nekik a beszélgetésünket. Valamennyien jót mulattak rajta . . .

18748

Palma
Kaucsuktalp és kaucsuksarok
tartósabb a legyobb bőrnél!

Radio Hírdetés Iroda 2987/a. sz.

Uj könyvek.

Cziffra Géza: Chorus eroticus.

Ennek a fiatal poétának új kötete olyan megdöbbentően érdekes formák között hoz újat, hogy helyét nem is skatulyázhatjuk el abban a részlet irodalomban, amely az egyéniséget főhőbéllyegséssel és aktassággal szeretné el látni. A talentumnak nincsen akta száma és hogy Cziffra nem minden napi talentum arról épen Aradnak volt és van alkalmá állandóan meggyőződni. Persze erotikus versek, füledt és meleg zenéjük a vért kergeti iramra, szavaik muzsikáló ereje távoli asszonyok fehérségét duruzsolja és néhány meglátásukban ószegyűjtve hordják a parnassziének, adyáték és a modern németek tisztára szűrt eredményeit.

Evvel mindjárt azt is megmondottuk, hogy Cziffra franciás külalaku verseiben nem egyszer rezonál, de mindig egyénien és eredetien a maga intuitív lelkén keresztül abszorbeálva az Asszonyt. Hogy csak egy példát mondjunk: *Kosztolányi Dezső* a „Rózsá” című versében ezt a két sort írja le:

*Mert láncosnő volt és Krakóban
láncolt
S fehérül a nyakán egy kalvány-
lila láné volt.*

Cziffránál ez már erotikusabb:
*Táncosnő volt és tarmatt messze
délén*

És érte sirt és jajgatott a vérem!

Minden rezonálás és reminiscencia Cziffra vérében szűrődik át és ez a vér vörös, lüktető, forró hőmérsékletű poétavér, olyan folyadék amely ma csak a legkiválóbb magyar írók testében csorog. Főleg frappáns verselési készsége, szavainak játékos rakótázása és témáinak füledtsége az, amely a művészi fotografus lepcsőjén keresztül tiszta erotikát vetít elénk. Cziffra egy magyar Bayros, de verében. És ezzel mindent megmondunk de semmivel sem kevesebbet, vagy többet, mint amennyit ez a fiatal poéta az új magyar litteratura mérlegén a kötete után jelent. Az új verseskönyvet a „Pegasus-Verlag” adta ki, Wien-Leipzigben.

(L. t.)

szövegértésért
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzurat.
IOAN NICHEU

Halálos végű mulatság.

Négyszer elhalasztott főtárgyalás.

Az aradi törvényszék büntető tanácsát ma egy 1920. évbe visszanyúló bűnügy foglalkoztatta. 1920. április 13-án történt Chiren, (Kurtakéren), hogy egy nagyobb társaság mulatott a község korcsmájában. Éjfél felé a társaság any nyira megnövekedett, hogy nem fért el egy asztalnál és két részre tagozódtak. A két asztalnál mulató legények között azonban nem-sokára szóváltás keletkezett, a melyből később verekezés leti. A csendőrök akadályozták meg a verekezés elfajulását, akik szétválasztották a verekedőket és a korcsmahelyiséget nyomban bezáratták. Az utcán *Dehelán János* botjával ráütött *Crisán Vazulra* és futásnak eredt. A legények egyrésze *Dehelán* után szaladt, a másik része pedig *Crisán* köré csoportosult. Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy az ütéstért halálos bosszút vesznek *Dehelán Jánoson*. Utána futottak, el is érték, bevonszolták az egyik házba, ahol *Crisán Vazul* és *Crisán Vacencie* késssel össze-vissza szurkálták. *Brutár Pál* és *Barbatei János* pedig bunkos botokkal a fejét ütötték úgy, hogy a szerencsétlen legény néhány pernyi kínos szenvedés után meghalt. A gyilkosokat a csendőrség letartóztatta és bezárlította az aradi ügyészség fogházába. Minthogy a gyilkosság bünténye inkább a két *Crisán* testvére nehezedett, akik késssel szurkálták *Dehelánt*, a vizsgálóbíró *Brutár Pált* és *Barbatei Jánost* szabad lábára helyezte. A bűnügyben, melynek főtárgyalását már háromszor elhalasztották, ma ismét tárgyalást tartottak, de a bizonyítás kiegészítése végett ismét elhalasztották.

Asflul de Copii al Statului, Arad.
No. 1004-923.

PUBLICATIUNE.

Pentru aprovizionarea Azilului de copii de Stat din Arad cu lemne de foc pe anul 1923. se publica concurs, pentru furnizarea la 30 vagoane lemne de foc, fag uscat cal. I. furnizate in curtea Institutului.

Ofertele inchise sunt a se inainta Directiunei Azilului de copii pana la 30. Iulie a. c.

Caietul de sarcini precum si conditiunile se pot vedea zilnic in biroul Azilului. 2872

Arad, la 19. Maiu 1923.

Dr. Kardos, m. p. L. Foruz, m. p.
medic. sof. director. administrator.

Jómenetelü

vendégül, fűszerüzlet, trafik, italmérségi joggal, ötszobás magánházzal eladó. Bővebbet: Wallinger-irodában.

Pászka

kg-ként 10.— Leleért, nagyobb vételnél 9.— Leleért kapható **Vörtes Béia lisztkereskedésében** zsidótemplom épületben és

Rosenbach Soma

üzletében, Piata Catedralai (Tökölly-tér.)

Elcserélném

3 szobás

belváros központjában lévő lakásonat ugyanosak belvárosban lévő modern

4 szobással

közvetőket magasán díjazok.

Cím: **CENTRAL** hirdetés irodában Apollóval szemben. 13898

Fűszerüzletek

lakással, berendezett cipészüzletek, korcsmák, kávéházak esetleg hásszal együtt eladók. 13257

Bővebbet: Wallinger - irodában.

Hölgyeknek mindennapi használatra. Uraknak borotválkozás utánra ajánljuk a

HELACITOT

Izzadó fényes zsiros arc, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valami lehelet finomságu harmattal volna bevonva. (Miteserek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arcszépítő. — Készíti:

Dr. Földes és Hehs Margitceme gyára
Budapest, I., Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 13868

Szállitok

rövid határidőn belül kisebb nagyobb mennyiségben olcsó árért kézimunka által elkészített, divatos amerikai fazonu

férfi és gyermek cipőket

box és sevet hőről.

Hermle Mihály

nagybani cipőtermelő. 2664
Pancota, Jód. Arad.

Ügyes, szorgalmas

gépészt

keresünk, aki javításokat, önálló szereléseket végez; szénsavas kompressor, elektromotorok, gőzgépek kezelésében jártas.

Nagyszentmiklósi Söröződe és Malátagyár R.-T.

2764
Sannicolaul-mare (Torontál megye)

„MARCCO“

az izomember

MACISTE

rivalisa Csütörtökön az

Urániában.

RÉZKÉNYPOR

Dobiaschi-Dörner cégnél, Arad.

iroda és raktár: Str. Episo. D. Rada (Magyar-u.) 3. Telefon 165
a kir. ampelologiai intézet előírása szerint készített, garantált
12% réztartalmu, calcinált (vizmentesített) áru 13398

az „**AURORA**” éther és vegyipar r.-t., Oradea-
mare szavatelt gyártmánya.

CENTRAL Fordit, Hirdet és Adásvételt közvetit.

Str. Românului (Zrinyi-utca.)
Telefon 398.

Apollo mozival szemben

CREME MADELAINE

Kiváló hatású kozmetikai készítmény szeplő bőrre (mitesser) pattanások, arcvörösség, májfoltok és arcbőr minden tisztáltsága ellen. — Készítik:

Dr. Földes & Hehs

gyógyszerészek, péperek szappan és vegyszeti gyár: Arad, Micalaca. Budapesten Bertalan-utca 26. Margit crème gyár. Ügyeljünk a márkára, óvakodjunk a hamisításoktól és hasonnemű utánzatoktól. 13891

Nyelvismeret nélküli nincs boldogulás!

Műveltséghez, vagyonhoz és üzleti sikerhez csak egy biztos út vezet: az idegen nyelvek ismerete. Ezeket Ön könnyen és biztosan elsajátíthatja, ha beiratkozik **Jean Goldberg nyelvtenár** tanfolyamára, Arad, Str. Eminescu No. 9., ahol a román, német, francia és angol nyelvek eredeti új módszer szerint a legjobb sikerrel tanítanak. 13119

Budai gyártmánya

Portland-cement

nagyban és kicsinyben kapható az **Aradi Kereskedelmi és Aruforgalmi Részvénytársaságnál**

mely ajánlja a marosparti gyártelepen készített minden méretű

vasbetonárut

ugymint: csőfejeket, kulgyűrűket, kádakat, etető- és itatóvályukat, faltáglát, bármily mennyiségben és elvállal minden szakmabeli cementbeton munkálatokat.

Telefonszám 3-30.

Központi irodahelyiség:

Arad, Bohus-palota Iparbankhelyiség.

Legolcsóbb bevásárlási forrás benzín, petróleum és gépolaj **DIMITRIE SUCIU,**

Str. Metlanu (Ferrari-u.) 14. :: Telefon 914.

NAGYVÁRADAI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Devizakötésekre jogosított bank Legelőnyösebben és leggyorsabban teljesít vételi és eladási megbízásokat az összes külföldi piacokra. Valutákat vesz és elad. 2718

Telefon: 6-58, 6-14, 6-62.

Calle Ferate Române. Dir. Vi. Regionale Arad.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală ca în ziua 8 Iunie 1923. în orele 12 se va ține licitație la Direcțiunea Regionale C. F. R. Arad pentru aprovizionarea locomotivelor de foc.

In cantitate de 300,000 m³

Pentru orice informațiuni a se adresa în toate zilele de lucru între orele 12-13 la Dir. Regionale C. F. R. Arad (Serviciul de tracțiune parter camera 7.) unde se pot lua deslusirile necesare.

Arad, la 14. Mai 1923. 2832

Director Regional.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel

felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

A Sannicolaul-marei (Nagyszentmiklósi)**sörfőzde és malátagyár Rt. Sannicolaul-mare**

tisztelettel értesíti a sörvásárló és fogyasztó közönséget, hogy vezérképviselőt:

OPPENHEIMER REZSŐ

sörraktára
Arad, Strada Eminescu 8-15. vette át.

Gyártmányaink: A legújabb módszer szerint befőzött általánosan kedvelt világos „SZALON” sör; a békében is előnyösen ismert legjobb barna „BAK” sör. :: Speciálitásunk:

a „PORTER” duplamalátá gyógyssör

a barna sörök legkiválóbbja. :: Vezérképviselőnk legmodernebb gépekkel felszerelt palackozója, jéggyára és hűtője, valamint az Aradon **egyedül álló**

pasteurizáló-telepe

lehetővé teszik, hogy a sört t. vevőinknek mindenkor friss, kifogástalan minőségben szállíthatjuk. :: A pasteurizált palackosor garantáltan eláll hetekig és így t. vevőinknél

13129

zavaros romlott sör teljesen ki van zárva**MANILLA-ZSINEGET**

eredeti import, elsőrendű minőségben szállít

verseny nélküli árban az:

E. SZ. G. E. GEPOSTALYA.

Sibiu (Nagyszeben), Só-utca 22.

Távíratlaim: MASCHABTEILUNG. 2598

Telefon 151.

Telefon 151.

Mindentajta nyomtatványokat

a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig izléselesen, jutányosan és gyorsan készít

az „Aradi Közlöny” nyomdája
Acsev-palota Acsev-palota

Csodás hatású araszépitő és finomító a

Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN

Zártalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntet szep-lőket, májfoltokat, bőrképzéseket, ráncokat, redőket és minden bőrbajt. Az aro pár napi használat után tiszta, hamvas, rózsás lesz. 13696

Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyár Budapest, I. Bertalan-utca 26. Arad—Uj-Micalaca. 13696

Arcod bőre hogyha

Nagyon zsíros

Kaiser-Borax

Jó hatása biztos.

I-13875

Lippafüred - Gyógyfürdő.

Altomás Máriaradna—Lippa.

Szénsavas vasas-sós fürdők.

Idény: május 1. — október 15.

Javallva: Rheuma, vérszegénység, ideggyengeség, idegbántalmaknál, általános gyengeség, vesé- és hólyagbántalmaknál, ideges szívbetegségeknél, női bajok után erősítő kurára stb.

Saját motoros-vasut állandóan közlekedik.

Kellemes tiszta szobák! :: Elsőrendű konyha saját kezelésben! Polgári árak! A közkedvelt „Lippafüred-i Apolló-Borviz” forrás kezelése.

Prospektussal szolgál:

2549

a fürdőigazgatóság.

Rackett-javításokat

szakszerűen,

olcsón,

gyorsan

Káldor és Totk-nál

Temesvár, Lloyd-sor.

HIRDETMEŒY.

A Semloc (szemlák) jegyzőségnél azonnali belépéssel alkalmazást nyer 3. az adókövetések és főkönyvek lezárásában, valamint Kataszteri munkákban (birtokvalósítás) és I a Községi zárszámadások, elkészítésében teljesen jártas egyén, 3 esetleg 4 havi időtartamra. Javadalmuk fejenként havi 1800 lei készpénz és lakás, vagy lakpénz. Csak józan életű egyének pályázzanak. Ajánlatok utolsó alkalmaztatásról szóló bizonyítvánnyal felszerelve a Község Jegyzőjéhez intézendők.

Semloc (Szemlák) 1923. május 10. 2791

Gruția Herlo Aurel, jegyző.

Brilliansárat, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogsorokat magas áron vesznek: Kun ékszerész, Arad.

Apró hirdetések.

Fudnivaló az apróhirdetésekről

Az apróhirdetések tíz szavak szerint számítják.

Minden szó hirdetés ára 1.50 lel.

Vastagabb betűvel 3.— lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 15.— lel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

ALLANDÓ ALUÁST KAP. ha az „Aradi Közlöny” ezen rovatát használja.

EGY ügyes virágkötő felvétetik Mézsáros virágüzletben. 2877

GÉPÉSZ, kinek az összes vezérműről vizsgálai vannak, jó bizonyítványokkal cséplést keres, vagy hasonló állást. Szíves megkeresést a kiadóba kér. 12871

MINDENES FŐZŐNŐ szobaleány mellé felvétetik. Strada Luther-utca 2. szám, I. em. ajtó 6. 2873

MALOMVEZETŐI állást keres bármikor belépésre részfizetéssel középkoru, tanult molnár, lehetőleg magyar községben. Esetleg kisebb jóforgalmu malmot bérbé vesz. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 2876

MEGBIZHATÓ nő házikisasszonyként ajánkozik. Varrni is tud. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban. 2869

KERESTETIK azonnali, vagy júniusi belépésre mindenféle főzőnő vidéki ur házhoz. Jelentkezni Simó Károlynénál Arad, Strada Baritta (Rákóczy-utca) 1. szám alatt. 2879

VARRÓLEÁNYOK magas fizetéssel felvétetnek, tanulóleányok díjtalan szabás-tanításban részesülnek. Trébits Lenke Str. Alexandri (Salacz-utca) 6. 13132

VIZSGÁZOTT gépészt keres Müller J. és fia festőgyár. 13257

VARRÓLEÁNYOKAT felvesszünk Stern Testvérek, Strada Metianu (Forray-utca) 2. 13257

ÜGYES kifutó fiú és szolgáló jó fizetéssel felvétetik. Cim Kelet hírlapiroda. 13132

MINDENES főzőnő 500 lel havi fizetéssel felvétetik. Braun-malomban Micalaca-Nou (Ujmalakalán.) 13131

SUCHE zu einem 2% jährigen Knaben ein solides deutsches Fräulein oder eine Kinderpflegerin. Adresse: Strada Muresanu No. 2. I. em. 5. 13132

SZÖRGÁLMAS leány kezletbe, ki háztartásba segítőkés, bizonyítványokkal felvétetik. Markovics Éva Calea Saguna 52. 2888

VIDÉKI iskolázott nő házikisasszonyi, vagy nevelőnői állást keres. Cim a kiadóban. 2890

BEJARONÓ ügyelendő rövid takarításra felvétetik. Mizarita épület, ajtó 3. 2870

CSOMAGOLÓ LEÁNYOK felvétetnek. „Gracia” laboratorium román templom udvarán. 2871

KIFUTÓ FIÚ, jó fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Lakás.

MODERNE WOHNUNG suche ich 4 bis 5 Zimmer. Zahle guten Preis nach Vereinbarung. Offerten Direktor Petrescu Hotel Central, Zimmer 46. 2833

ELCSERÉLNÉM belvárosi 3 szobás előszobás lakásomat külvárosi kisebb kertes lakással. Bővebbet a kiadóban. 2868

ÖTSZÁZ LEIT, esetleg többet fizetek annak, ki a város közelében egy egy-szoba konyhás lakást szerez. Cimke a kiadóba kér. 2875

Vétel és eladás.

ASZTALI VILÁNYLÁMPÁK, csipkefüggönyök, ágyneműk, asztalneműk, fésűs kabátok, dísz tárgyak, futó és ágy elé való szőnyegek, gobelin képek, gyerekkocsi, babakelengye, csipkeernyő, ezüsttalak, stb. eladók. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-utca 23.) I. emelet jobbra. 1000

MEGVÉTELRE keresek 18x18 fényképező gépet. Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 12. Sándor fényképezőszobánál. 2889

GYERMEKKOCSI, fehér emailrozott, olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13257

VIRÁGCSEREPEK hármily mennyiségben megvételre kerestetnek. Cim Wallinger hirdetőjében. 13257

HINTÓ nyitott, jókarban levő, eladó. Bettelheim ügynökség. Piața Imperatului Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2885

CSEPELŐGARNITURA Clayton és Schutteworth gyártmány, magánjáró eladó. Bettelheim ügynökség Piața Imp. Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2884

TORTAK, sütemények, fagyaltok (litereként is) szállítását kávéházak, éttermek, parkünnepélyek és magánházak részére vállalja Möriz József cukrász, Strada Metianu 7. (Forray-utca 2.) Haszszinger-utcai bejárat. 2891

RÖVID ZONGORA, kitünő hangu, bőcsi gyártmány eladó. Strada Mooloni 12. (Orczy-utca 5.) 2893

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 13620

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11893

ELADÓ nagy szőnyeg, ebédlő divány, pénzszekrény, 2 fehér szekrény, asztal 4 behuzott székekkel, dísz asztal. Megtekinthető Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 2. ajtó 7. 2867

„MEGBIZÁS” VÁLLALAT Strada Horia (Széchenyi-utca) 4. Irodájában házak, üzletek, földek, butorok, ékszerek, zongorák, szőnyegek nagy választékban vétel- és eladásra előjegyezve. 13739

PEKETE zongora Str. Oligorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 26. szám alatt eladó. 13030

URISZOBÁ vadonatúj eladó. Salon Artistique Fischer Eliz-palota. 13576

KITÜNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Telefon 385. 13625

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Salon, Ortutay-palota. 13573

CPYINGOFFICE letrő, sokszorosító iroda. Kőrlevek speciális gépeken készülnek. Szerzői írógépvállalata Str. Luther 1. Telefon 111. 13731

NYERSBORKÖVET vesznek minden mennyiségben Irodai Arnold Arad Str. Oligorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 30. sz. 10655

SZÖVETEK, mosók, vásznak, női kalapok olcsón, Posch divatüzletben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók. 1900

KÖNYVEKET, könyvtárakat magas áron vásárol Krausz könyvkereskedés, színház-épület. Ugyanott kiutó felvétetik. 2435

ELADÓ mahagoni uriszoba, pénzszekrények, jégszekrények, mángorlók. Veszek öntött fürdőkádát. Garai, Calea Bănătuului (Asztalos Sándor-ut.) 5. 2754

MIELŐTT nyári szükségletét beszerezni, saját érdekében nézze meg Vándor divatruház kirakatait. 13126

HÁLÓSZOBÁ berendezés sürgősen eladó. Str. Mărășești 47. (Kossuth-utca 21.) sz. 2770

SZIKVIZGYÁRTÓ gép legjobb gyártmányu, nagyon olcsón eladó. Bővebbet Halmi József ingatlanforgalmi iroda Arad, Strada Eminescu 5. 2815

EREDETI Eclair francia Vermorel-permetező, mindennemű permetező-alkatrészek, gummlapok és csövek legolcsóbb áron kaphatók Fratil Burza vaskereskedése Arad, Bul. Reg. Ferdinand 23. (Boros Béni-tér) sarok. 2291

Ingatlan.

OLCSÓ HÁZHOZ JUT, ha az „Aradi Közlöny” ezen rovatát átolvassa.

PIATA CATEDRALEI (Tököl-téren) omeletes bérház átvethető modern ötszobás, fürdő, cselédszobás lakással, belvárosban kisebb ház egy kétszoba, fürdőszobás, zárt folyosóval és egy szoba konyhás lakással, Calea Saguna (Varjassy-utca) modern ötszobás, fürdő, cselédszobás, kertés eszlingenirolos magánház eladó. Uranus-iroda, főpostával szemben. 13030

SAROKHÁZ jömeneteli fűszerüzlettel, termény, ital, trafik és bélyeg-árusítással, eladó. Cim a kiadóban. 2895

ELADÓ magánház belvárosban 3 szoba, üvegezett folyosó, fürdőszoba, mellék-helyiségekkel, udvarral, gyümölcsös kert Cim a kiadóban. 2880

STRADA SAVA RAICU 114—86. számú villaszerű modern adómentes magánház elfoglalható lakással, nagy kerttel, olcsón eladó. 2881

STR. TROMPETEI (Trombita-utca) 15. számú ház elfoglalható lakással eladó. 2771

SAROKHÁZ nagyforgalmu vegyeskereskedéssel, kitünő meneteli vendéglővel, udvari (kert) helyiséggel, kuglizóval, két szobás lakással, butorral együtt eladó és azonnal átvethető. Bettelheim ügynökség, Piața Imp. Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2886

MAGÁN ÉS BÉRHAZAK kisebb külvárosi házak kerttel és szőlővel, telkek és házak a vágongyár és vasút környékén állandóan előjegyezve Bettelheim ügynökségnél Piața Imp. Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2888

HAZAK. Str. General Coanda (Borona-u.) 11—13. és a hozzátartozó Domna Purgly 78. számú sarokház és telek 3 szobás lakással, Str. Spiru Georgiu (Akác-u.) 8 sz. ház nagy udvar és kerttel 2 szobás lakással. Str. Brumarel (Péter-u.) 2. sz. magánház 2 szobás lakással, utcai telekkel eladók és azonnal átvethetők. Bettelheim ügynökség Piața Imp. Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2887

Üzletek.

FÉNYES ÜZLETE LESZ, ha hirdetését az „Aradi Közlöny” „Üzletek” rovatába feladja.

FÜSZERÜZLET korlátolt kimeréssel, szabád kézből eladó. Strada Corabiei (Hajó-utca) 30. 2866

ARAD közelében legjobb fekvésű forgalmas vegyeskereskedés lakással kiadó, esetleg házzal együtt eladó. Felvikoztatást nyújt Herbstein Mór Arad, Bulev. Regele Ferdinand 19. (Boros Béni-tér 11.) 13132

KÁVEMPRÉSEK, kőföldék, üzlethelyiségek azonnali átvételre kaphatók Bettelheim ügynökség Piața Imperatului Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 2889

Ellátás.

URILEÁNY teljes ellátást keres a város-házától a vasútig vezető útvonalon. Cim „Slavonia” Calea Bănătuului (Asztalos Sándor-utca.) 13131

Külföldi.

ELVESZETT hétfőn délután egy arany lénokarcsatt. A Str. Gen. C. Coanda (Borona-utca) 44. sz. tól a Str. Doamna Purgly (Purgly Lajosné-utca)ig terjedő útvonalon. Beszúletes megtaláló illő jutalom ellenében adja át Bauer Viktor, Str. Gen. C. Coanda (Borona-u.) 44. 2894

ELVESZETT Schmid Matild névre az aradi Siguranta által kiállított 782. számú ideiglenes tartózkodási engedély. Megtaláló kéri azt Strada Alexandri (Salacz-utca) No. 1. alatt átadni. 2882

VANILON. Legjobb, legtökéletesebb Vanilia pótszer cukrászok, kávéház tulajdonosok s minden háztartás részére. Fagyaltok, finom tészták, likörök előállítására legalkalmasabb. Készíti dr. Földes & Hehs vegyészeti gyár Arad. 13601

EZERJOFÓ gyomortisztító, páratlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

KISEBB GYÁRNÁK, nyomdának, rak-tárnak 20 méter hosszú betonozott pin-ce Str. Bratianu (Weitzer János-utca) 17. kiadó. Értekezni Stern, Str. Matei Corvin (Hunyadi-utca) 1. 2777

V. Missir Fii & Co. S. A.

Mélyen leszállított árak az összes raktáron levő áruknál.